

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. V. Peccata communiter non committi, nisi ex appetitu inordinato adipiscendi bona infima, vel metu ea amittendi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

1.2. q. 8. a
1. c. & q.
27. a. 1. c.

teste S. Thom. quia appetitus & amor est *inclinatio appetentis in aliquid*, nihil autem inclinatur nisi in aliquid sibi conveniens, sive connaturale & proportionatum, adeoque bonum, nam quod deficit à convenientia, connaturalitate & debita proportione, omnium iudicio malum est. Quia vero appetitus sensitivi & voluntatis inclinatio sequitur bonum, ut in apprehensione existit: hinc possumus aliquid appetere, quod non est vere bonum, sed solum apparenter, secundum nostram apprehensionem, unde Aristoteles dixit: quod *finis est bonum, vel apparens bonum*. Tale bonum erat in apprehensione Augustini, libertas faciendi impune, quod non licebat, ex ipso peccantium consortio magis dulcescens.

a. Phyc.

b *Malitia mea causa nulla esset, nisi malitia*) Nulla ratio boni delectabilis, vel utilis Augustinum movit ad furtum, sed sola libido utendi illicita libertate. Hanc pravam voluntatem appellat S. D. malitiam, quia est causa malæ electionis, qua scienter eligitur peccatum, non ob commodum aut delectationem, quæ ex re, verbi gratia pome percipitur, sed ex ipsa transgressione legis, quatenus apprehenditur, ut actus sive exercitium falsæ libertatis. Hoc sensu dicit S. D. *se amasse perire, & non illud ad quod deficiebat, nempe poma, sed defectum ipsum, sive furtum: non sub ratione mali, sed boni apparentis, & sub tenebrosa omnipotentia similitudine ut ait cap. seq.*

Valent.
1. 2. d. 6.
q. 8. p. 1.

c *Disiliens à firmamento tuo*) id est lege divina, quæ firmat hominem in Deo, cui *adherere bonum est, qui vero malignantur exterminabuntur.*

Pfal. 72.
28.
Pfal. 36. 9.

C A P. V.

Peccata communiter non committi, nisi ex appetitu inordinato adipiscendi bona infima, vel metu ea amittendi.

1. **E** Tenim species est pulchris corporibus, & auro, & argento, & omnibus; & in

& in contactu carnis, congruentia valet plurimum, cæterisque sensibus est sua cuique accommodata modificatio corporum. Habet etiam honor temporalis, & imperitandi atque superandi potentia suum decus: unde etiam vindictæ aviditas oritur. Et tamen in cuncta hæc adipiscenda, non est egredendum abs te Domine, neque deviandum à lege tua. Et vita, qua hic vivimus, habet illecebram suam, propter quendam modum decoris sui, & convenientiam cum his omnibus infimis pulchris. Amicitia quoque hominum caro nodo dulcis est, propter unitatem de multis animis.

2. Propter universa hæc atque huiusmodi, peccatum admittitur: dum immoderata in ista inclinatione, cum extrema bona sint, meliora & summa deseruntur, tu Domine Deus noster, & veritas tua, & lex tua. Habent enim & hæc ima delectationes, sed non sicut Deus meus, qui fecit omnia, quia in ipso delectatur justus, & ipse est delitiæ rectorum corde. Cum itaque de facinore quæritur, qua causa factum sit, credi non solet, nisi cum appetitus adipiscendi alicujus illorum bonorum, quæ infima diximus, esse potuisse apparuerit, aut metus amittendi. Pulchra sunt enim & decora: quanquam præ bonis superioribus & opibus beatificis, abjecta & jacentia.

3. Homicidium fecit. Cur fecit? Admavit ejus conjugem, aut prædium; aut voluit deprædari, unde viveret; aut timuit ab illo tale aliquid amittere; aut læsus ulcisci se exarsit. Num homicidium sine causa faceret, ipso homicidio delectatus? quis cre-

Sallust. de
conjur.
Catil.

diderit? Nam & de quo dictum est vecordi, & nimis crudeli homine, quod *gratuito potius malus atque crudelis erat*, prædicta est tamen causa, *ne per ocium, inquit, torpesceret manus aut animus.* Quare id quoque? cur ita? Ut scilicet illa exercitatione scelerum, capta urbe, honores, imperia, divitias assequeretur: & careret metu legum, & difficultate rerum, propter inopiam rei familiaris, & conscientiam scelerum. Nec ipse igitur Catilina amavit facinora sua, sed utique aliud, cuius causa illa faciebat.

V. S. V. S.

Salutare & intimo cordi insculpendum suggerit principium, *Habent hæc ima delectationes, & pulchra sunt & decora, hinc tentatio, hinc concupiscentia, hinc ruina. Evades, si cogitabis & credes, quod addit S. D. sed non sicut Deus meus, qui fecit omnia, sed præ bonis superioribus & opibus beatificis, abjecta & jacentia. Placeant creature, sed infra creatorem, & non abducent à Creatore.*

C A P. VI.

Peccata fallere umbraticâ boni alicujus specie, quod purum & liquidum est in solo Deo: in furto autem se dilexisse falsam libertatem.

I. **Q**uid ergo miser in te amavi, ô furtum meum, ô facinus illud meum nocturnum, sextidecimi anni ætatis meæ? Non enim pulchrum eras, cum furtum esses; aut vero aliquid es, ut loquar ad te? Pulchra erant poma illa, quæ furati sumus: quoniam,